

1948 m. sausio 16 d. Kėdainių aps. Ariogalos vls. Pagausančio k. MGB Raseinių aps. skyriaus sribai gyventojų Zenono ir Rozalijos Jokimų sodyboje aptiko Jungtinės Kęstučio apygardos Vaidoto rinktinės štabo bunkerį, kuriame slėpėsi trys partizanai. Nuo sprogusios granatos žuvus rinktinės vado pavaduotojui **Vincui Žitkauskui (Židkauskui)-Svajūnui, Ilguviui** ir rinktinės štabo ryšininkui **Antanui Mileriui-Drąsučiui**, likęs gyvas rinktinės vadas **Juozas Čeponis-Tauragis, Budrys** nusišovė pats.

Žuvusių partizanų palaikai buvo niekinti Raseiniuose. Iš niekinimo vietos J. Čeponio-*Tauragio*, *Budrio* palaikai buvo pavogti ir slapta palaidoti Raseinių m. kapinių pietiniame pakraštyje. Ant kapo pastatytas antkapinis kryžius. 1999 m. palaikai perlaidoti į Raseinių m. kapinėse įrengtą bendrą partizanų kapavietę.

Kur buvo užkasti kartu su J. Čeponiu žuvusių bendražygių palaikai neišaiškinta.

Vakarų Lietuvos partizanų sritis, Atlasas, Vilnius: LGGRTC, 2010, l. 51.

VINCAS ŽITKAUSKAS (ŽIDKAUSKAS)- DAUGILAS, ŠARŪNAS, SVAJŪNAS, ILGUVIS 1925 10 07–1948 01 16

Vincas Žitkauskas (Židkauskas) (metrikuose Vincentas Stanislovas Žitkauskas) gimė 1925 m. spalio 7 d. Šakių aps. Paežerėlių vls. Ilguvos dvare Jono Žitkausko ir Magdalenos Gudaitytės-Žitkauskienės šeimoje. Gyveno Ilguvos k. Mokėsi Šakių gimnazijoje, vėliau Kauno Vytauto Didžiojo universitete. Mokytojas.

Partizanas nuo 1945 m. Jungtinės Kęstučio apygardos Vaidoto rinktinės vado pavaduotojas ir rinktinės štabo viršininkas.

2008 m. rugsėjo 3 d. jam pripažintas kario savanorio statusas, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2008 m. rugsėjo 26 d. įsakymu jam suteiktas kapitono laipsnis (po mirties).

ANTANAS MILERIS-DRĄSUTIS 1926 05 07–1948 01 16

Antanas Mileris gimė 1926 m. gegužės 7 d. Raseinių aps. Girkalnio vls. Ražaičių k. Antano Milerio ir Angelės Klimytės-Milerienės šeimoje. Siuvėjas.

Partizanas nuo 1944 m. Jungtinės Kęstučio apygardos Vaidoto rinktinės štabo ryšininkas.

2008 m. rugsėjo 3 d. jam pripažintas kario savanorio statusas (po mirties).

ZENONAS JOKIMAS 1892–1949 09 29

Zenonas Jokimas, Kazio, g. 1892 m. Gyveno Kėdainių aps. Ariogalos vls. Pagausančio k. Partizanų rėmėjas. Suimtas 1948 m. sausio 16 d. Kalintas Raseiniuose. Ypatingojo pasitarimo 1948 m. birželio 12 d. nuteistas dešimčiai metų lagerio. Išvežtas į Steplago lagerį, Karagandos sr. 1949 m. rugsėjo 29 d. mirė lageryje. Jo kapas Nr. 6-11 yra Karagandos sr. Spasko gyvenvietėje (naujojo aerouosto rajonas).

ROZALIJA JOKIMIENĖ 1896–1971

Rozalija Jokimienė, Antano, g. 1896 m. Gyveno Kėdainių aps. Ariogalos vls. Pagausančio k. Partizanų rėmėja. Suimta 1948 m. sausio 16 d. Kalinta Raseiniuose. Ypatingojo pasitarimo 1948 m. birželio 12 d. nuteista dešimčiai metų lagerio. Išvežta į Dubravlago lagerį Mordovijoje, 1952 m. birželio 29 d. – į Volgolagą, Jaroslavl'io sr. – Šeksna, Čebarsos r., Vologdos sr. Paleista 1955 m. kovo 11 d. Grįžo į Lietuvą. Mirė 1971 m. Kaune.

STEFANIJA JOKIMAITĖ-EGLĖ 1922

Stefanija Jokimaitė, Zenono, g. 1922 m. Gyveno Kėdainių aps. Ariogalos vls. Pagausančio k. Baigė penkis Juodaičių pradžios mokyklos skyrius, 1939 m. dvimete Raseinių žemės ūkio mokyklą.

Partizanų rėmėja. Tėvų sodyboje įrengtame Jungtinės Kęstučio apygardos Vaidoto rinktinės štabo bunkerį padėjo partizanams leisti apygardos laikraštį „Laisvės varpas“, atsišaukimus ir kt. Suimta 1948 m. sausio 16 d. Kalinta Raseiniuose. Ypatingojo pasitarimo 1948 m. birželio 12 d. nuteista dešimčiai metų lagerio. Išvežta į lagerį – Inta (Minlagas), Komija. Tremtis – 1954 m. lapkričio 16 d. Komija. Ten ištekėjo už politinio kalinio Liudviko Valantino. Paleista 1956 m. 1966 m. grįžo į Lietuvą.

Parengė Rūta Trimonienė

„SAUSIO 16-OJI, PENKTADIENIS

1948-ųjų sausio 16-oji, penktadienis. Mūsų „įnamiai“ namie. Su jais ir Mile-
ris; jis jau beveik dvi savaitės čia – bunkeryje. Prieš tai jis turėjo nueiti su reikalais
į vakaruškas gretimame Pakarklio kaime, bet gavo žinią, kad ten enkavėdistai
laukia. Jis ten nenuėjo, bet atėjo pas mus, ir J. Čeponis jam neleido išeiti. Taigi
bunkeryje jie trise...

Buvo ramus žiemos rytas. Kaip visada, apsiruošėme ūkyje, gryčioje besitvar-
kant, diena visai prašvito. Gal 11 ar 12 valanda buvo, kai pamatėme nuo Juodai-
čių pusės, jau šiapus krūmų, kurie buvo už 200–300 m (į tą pusę mūsų laukas
iki Kilupio buvo), tiesiai mūsų sodybos link skubančius kareivius! Ginkluoti, su
šunimis, kulkosvaidžiais – vieną su kulkosvaidžiu aiškiai mačiau... Užšokau ant
aukšto, pasakiau vyrams, kad ateina kareiviai (mama apačioje apie „ablavą“ jau
buvo įspėjusi). Kad neįtartų, aptikę mane nuo aukšto lipančią, surinkusi užsime-
čiau ant rankos padžiautus skalbinius ir nusileidau jų pasitikti...

Vos įvirtę į trobą, užriko: „Kur bunkeris?!“ Sakom, kad jokio bunkerio pas
mus nėra, ką čia išsigalvojat. Galite žiūrėti, įsitikinti...“ Pasklidę apieškojo, visus
kambarius su šunimis apėjo, visur išlandžiojo, bet nieko neardė, nebadė. Paga-
liau iš trobos išėjo ir nugarmėjo vieškelio link. Atsidusom, apsidžiaugėm, kad tas
siautimas, krata, ačiū Dievui, laimingai praėjo... Diena jau į vakaro pusę pakrypo,
buvo gal trečia valanda popiet. Galvojom: kai tik pritems – jau greit, jau žiemos
metas, – partizanai išbėgs, bunkerį bulvėmis užversim, ką reikia, sukisim į kros-
nį, užkūrę sudeginsim...

Nežinau, kiek truko tas apsiraminimas – atokvėpis, pusvalandį, gal apie va-
landą, kai staiga vėl prigužėjo kareivių. Bunkerio jau neklausė, o tiesiog pasakė:
„Pas jus yra Čeponis! Kur jis?..“ Bandėm dar sakyti, kad nieko pas mus nėra, bet
mus tuoj uždarė į tėvukų (kampinių) kambarį, liepė iš jo niekur neiti (ar už durų
stovėjo sargybinis – nežinau) ir pradėjo durtuvais badyti... Kareiviai gryčioje ne-
slapukavo, šnekėjosi garsiai, šurmuliavo, keikėsi... Neilgai trukus išgirdom plė-
šiamų lentų braškėjimą, mums liepė išeiti. Užvarė mus visus ant aukšto. Įėjimas
į bunkerį buvo atidarytas. Prie jo (jis buvo namo viduryje) sustatė mus: tėvus ir
mane su Genium, o kareiviai atokiau aplinkui sugulė, šautuvus atstatę. Pagrasino:
„Kiek mūsų žus, tiek ir jūsų!“ Negaliu pasakyti, kiek laiko taip stovėjom nei gyvi,
nei mirę, kai iš angos išsivertė dūmai, apačioje nugriaudėjo sprogimas... Po to
pasigirdo dejavimas; po kelių minučių dejuoti liovėsi. Tada man liepė lįsti į bun-
kerį: ką būtų sakę ten daryti – nežinau. Kur dingsi – buvau pasiruošusi lipti tais
akėčvirbaliais, bet užstojų Genius, sako: „Aš už ją lipsiu...“

Jis nusileido į bunkerį, iškėlė ginklus. O partizanus per apačią ištraukė, negy-
vus. Juos sumetė į mašiną, užtiesė brezentu...

Išvežė mus (tėvukus, mane ir Genių) jau sutemus, galėjo būti aštunta ar de-
vinta valanda vakaro, ant uždengtų partizanų lavonų susodinę. Raseiniuose įkišo
į kažkokį rūšį: atsimenu mūro skliautas, pakrašty vanduo telkšo...

Kitą rytą (ar į antrą dieną) mane iš rūšio išvedė. Priešais rūšio langelį (jis buvo
be stiklo) gulėjo pamesti mūsiškių lavonai. Liepė parodyti, kuris iš jų Čeponis.
Parodžiau, bet atpažinau jį daugiau iš drabužių, nes visų veidai buvo baisiai su-
darkyti. Apie kitus du manęs neklausė. Jie ten neilgai, dvi ar tris dienas gulėjo...

*Laisvės kovų archyvas, Nr. 20, Kaunas, 1997
Stefanijos Jokimaitės-Valantinienės prisiminimai,
užrašyti Felikso Tiškaus*

1948 m. sausio 16 d. šioje vietoje buvusioje Zenono ir Rozali-
jos Jokimų sodyboje MGB Raseinių aps. skyriaus sribų nukau-
tiems Jungtinės Kęstučio apygardos Vaidoto rinktinės vadui
J. Čeponiui-*Tauragiui*, *Budriui*, jo pavaduotojui V. Žitkauskui
(Židkauskui)-*Svajūnui*, *Ilguviui* ir rinktinės štabo ryšininkui A. Mi-
leriui-*Drąsučiui* atminti. Bendras paminklo ir įrašo jame vaizdas.
Jurbarko r. Juodaičių sen. Pagausančio l k. Atidengtas 1998 m.
spalio 4 d. sodybos šeimininkų sūnaus Kazimiero Jokimo rūpes-
čiu. V. Meškauskio nuotr., 1998 m.